

سری سوال: یک ۱

زمان آزمون (دقیقه): قسمی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: قسمی: ۳۰ تشریحی: ۷

عنوان درس: فرآیندهای تصادفی ۱

روش تحصیلی/ گد درس: ریاضی (محض)، ریاضی (کاربردی) ۱۱۱۷۰۲۹ - آمار، آمار ریاضی ۱۱۱۷۰۵۳ - آمار و کاربردها، ریاضیات و کاربردها

استفاده از ماشین حساب مهندسی مجاز است

-۱ اگر X یک متغیر تصادفی با توزیع ... باشد مقدار $\varphi(s)$ کدامست؟

۵.۴

۹.۳

۸.۲

.۱

-۲ اگر X یک متغیر تصادفی با تابع جمیع $f(x) = 5e^{-5x}$ ، $x > 0$ دارد توزیع پواسن با پارامتر $3X$ باشد $E(Y^2)$ چیست؟

۱۲.۴

$\frac{۳۳}{۲۵}$

.۱

۲۵

$\frac{۲۴}{۲۵}$

-۳ تاس سالمی را متوالیاً پرتاب می‌کنیم تا ۶ بیاید. در صورت مشاهده k ($k = 1, 2, \dots, 5$) دقیقه صبر می‌کنیم و سپس دوباره تاس را پرتاب می‌کنیم. اگر T مدت زمان انتظار تا آمدن عیاشد. $E(T)$ چیست؟

۱۵.۴

$\frac{۱۶}{۲۵}$

۱۰.۱

۱۲.۲

-۴ اگر X_1 دارای توزیع نمایی با پارامتر θ و X_n دارای توزیع نمایی با پارامتر θ باشند. با فرض مستقل بودن

$X_1, \dots, X_n$ چقدر احتمال دارد که X_1 کوچکترین مشاهده باشد؟

$\frac{\theta}{n+1} .3$

$\frac{\theta}{n} .2$

$(n+1)\theta .1$

-۵ اگر X_1 دارای توزیع یکنواخت بر $(0, 1)$ و $X_1 | X_1 = x_1$ دارای توزیع یکنواخت بر $(x_1, 0)$ و به همین ترتیب $X_{n+1} | X_n = x_n$ دارای توزیع یکنواخت بر $(x_n, 0)$ باشند مقدار $Var(X_n)$ چیست؟

۸۷.۴

۳۴.۳

$\frac{۱۷۵}{۲۰۷۳۶} .2$

$\frac{۱۷۵}{۲۰۷} .1$

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): قسمی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: قسمی: ۳۰ تشریحی: ۷

عنوان درس: فرآیندهای تصادفی ۱

روش تحصیلی/ گذ درس: ریاضی (محض)، ریاضی (کاربردی) - آمار، آمار ریاضی ۱۱۱۷۰۲۹ - آمار و کاربردها، ریاضیات و کاربردها

- ۶- اگر (t) دارای توزیع پواسن با پارامتر λ و $N(a, b) = N(b) - N(a)$ باشد ، $P(N(2, 3) = 6 | N(0, 4) = 10)$

$$P(N(1) = 6 | N(4) = 10) = \frac{P(N(1) = 6, N(3) = 4)}{P(N(4) = 10)} \quad .1$$

$$\left(\frac{1}{10}\right)^6 \left(\frac{9}{10}\right)^4 \quad .2$$

$$\left(\frac{1}{10}\right)^4 \left(\frac{9}{10}\right)^6 \quad .3$$

$$\left(\frac{1}{10}\right)^4 \left(\frac{3}{10}\right)^6 \quad .4$$

- ۷- عددی در فاصله $(0, 1)$ انتخاب می کنیم و آن را X نامیم. اگر X باشد سکه ای که احتمال شیرآمدنش است را n بار پرتاب می کنیم. توزیع تعداد شیرها چیست؟

۴. یکواخت گستته

۳. پواسن

۲. هندسی

۱. یکواخت پیوسته

- ۸- درسوال شماره ۷ با فرض $n = 5$ واریانس تعداد شیرها چیست؟

۲/۵ . ۳

. ۲

۱۲

. ۱

۱۲

- ۹- اگر $A_1, A_2, \dots, A_k$ یک دنباله از پیشامدهای نزولی و $P(A_k) = \sqrt[n]{\left(\frac{1}{n}\right)\left(\frac{2}{n}\right)\dots\left(\frac{k}{n}\right)}$ باشند، مقدار چیست؟

۴. صفر

۱ . ۳

. ۲

e

. ۱

e

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۷

عنوان درس: فرآیندهای تصادفی ۱

روش تحلیلی/ گد درس: ریاضی (محض)، ریاضی (کاربردی) ۱۱۱۰۵۳ - آمار، آمار ریاضی ۱۱۱۷۰۲۹ - آمار و کاربردها، ریاضیات و کاربردها

-۱۰ اگر X یک متغیر تصادفی با مقادیر صحیح و نامنفی باشد طوریکه

$$E(X) = P(X > k+1 | X > k) = \left(\frac{k+1}{k+2}\right)^{\pi}, k = 0, 1, 2, \dots$$

$$\frac{\pi}{6} . 4$$

$$\frac{\pi}{6} . 3$$

$$\frac{\pi}{3} . 2$$

$$\frac{\pi}{6} . 1$$

-۱۱ اگر X یک متغیر تصادفی با مقادیر صحیح و نامنفی و $E(X)$ باشد

چیست؟

$$\frac{\pi}{6} . 4$$

$$\frac{\pi}{3} . 3$$

$$\frac{\pi}{6} . 1$$

-۱۲ توزیع ایستا در یک زنجیر زاد و مرگ با فرض $q_x = q > 0$, $p_x = p > 0$ چه نام دارد؟

۴. توزیع کای اسکور

۲. توزیع بواسون

۱. توزیع هندسی

-۱۳ در زنجیر ارنفست ساده با ۵ مهره اگر X دارای توزیع یکنواخت گسسته برفخطی حالت باشد آنگاه $E(X)$ چیست؟

$$\pi_0 = \begin{bmatrix} \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \end{bmatrix}$$

باشد با فرض

$$24 . 3$$

$$12 . 2$$

$$2/5 . 1$$

-۱۴

اگر $\{X_n, n \geq 0\}$ یک زنجیر مارکف با فضای حالت $\{0, 1\}$ و ماتریس احتمال انتقال

مطلوب است $P(X_0 = 1)$

$$\frac{4}{7} . 4$$

$$\frac{4}{7} + \left(\frac{5}{12}\right)^{20} . 3$$

$$\frac{4}{7} - \left(\frac{5}{12}\right)^{20} . 2$$

$$\frac{4}{7} - \frac{1}{14} \left(\frac{5}{12}\right)^{20} . 1$$

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): قسمی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: قسمی: ۳۰ تشریحی: ۷

عنوان درس: فرآیندهای تصادفی ۱

روش تحصیلی/ گد درس: ریاضی (محض)، ریاضی (کاربردی) - آمار، آمار ریاضی ۱۱۱۷۰۲۹ - آمار و کاربردها، ریاضیات و کاربردها ۱۱۱۷۱۵۶

-۱۵

در زنجیرقدم زدن تصادفی ساده اگر $P = \frac{1}{2}$ باشد آن گاه:

۱. زنجیر تحويل ناپذیر بازگشتی است

۲. موارد ۱ و ۴

۳. زنجیر تحويل ناپذیر گذرا است

-۱۶

$P = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 3 \\ 3 & 1 \\ 4 & 4 \end{bmatrix}$ مقدار $E(T_0)$ چیست؟

در سوال شماره ۱۶ با فرض

۱۲. ۴

۱. ۳

۱۷. ۱
۹

-۱۷

اگر X و y حالتی ای از یک زنجیر مارکف $\{X_n, n \geq 0\}$ باشند. مقدار $E_x(N(y))$ برابر است با:

۲۵. ۴

۲۵. ۳

e. ۲

e. ۱

-۱۸

اگر Y حالتی گذرا باشد آن گاه کدام مورد زیر درست است؟

$E_x(N(Y)) = \frac{f_{xy}}{1-f_{yy}}$

$P(N(Y) = \infty) = 1$

۲. موارد ۱ و ۴

$E_x(N(Y)) = \infty$

-۱۹

اگر $f_{yy} = \frac{12}{25}, f_{xy}^{(n)} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{4}\right)^{n-1}$, $n \geq 0$ $\{X_n, n \geq 0\}$ یک زنجیر مارکف همگن و y حالت گذرا باشند.

فرآیند از حالت X شروع به فعالیت نموده باشد متوسط تعداد دفعات برخورد به حالت y چیست؟

۱۰۰. ۴

۳. نامشخص

۱۲. ۲

۱۵. ۱

۱۲۷

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۷

عنوان درس: فرآیندهای تصادفی ۱

روش تحصیلی/ گد درس: ریاضی (محض)، ریاضی (کاربردی) ۱۱۱۰۵۳ - آمار، آمار ریاضی ۱۱۱۷۰۲۹ - آمار و کاربردها، ریاضیات و کاربردها

- ۴۰- گزاره صحیح کدام است؟

۱. اگر $y \rightarrow x$ باشد آنگاه هردو حالت x و y گذرایند و یا بازگشته

۲. تمام حالت‌های یک زنجیر مارکف با فضای حالت‌های متناهی بازگشته است

۳. رابطه درسترس بودن یک رابطه هم ارزی است

۴. هرسه مورد

- ۴۱- گزاره صحیح کدام است؟

۱. هر زنجیر مارکف با فضای حالت متناهی فقط یک حالت بازگشته دارد

.۲

شرط لازم و کافی برای آنکه حالت صفر در زنجیر قدم زدن تصادفی بازگشته باشد آن است که $p = \frac{1}{3}$

۳. اگردو حالت در دسترس همیگر باشند آن گاه هردو از یک حستانند.

۴. هرسه مورد

- ۴۲- در مسئله ورشکستگی قمارباز با سرمایه مجموع ۵ حالت‌های گذرا زنجیر چیست؟

۱، ۲، ۳، ۴

۱، ۲، ۳، ۴، ۵

۰، ۵

۱، ۲

- ۴۳- در مسئله ورشکستگی قمارباز با $a = ۲, b = ۳$ و $p = \frac{1}{4}$ احتمال ورشکستگی شخص چقدر است؟

$\frac{1}{10}$

.۲

.۱۲

.۰/۵۴

۹۰

۹۱

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۷

عنوان درس: فرآیندهای تصادفی ۱

روش تحصیلی/ گد درس: ریاضی (محض)، ریاضی (کاربردی) - آمار، آمار ریاضی ۱۱۱۷۰۲۹ - آمار و کاربردها، ریاضیات و کاربردها ۱۱۱۷۱۵۶

$$\begin{bmatrix} \frac{1}{4} & \frac{1}{4} & 0 & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{4} & 0 & \frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{3} \\ \frac{1}{3} & 0 & 0 & \frac{1}{3} \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \end{bmatrix}$$

-۴۴

اگر $\{X_n, n \geq 0\}$ یک زنجیر مارکف با فضای حالت $\{0, 1, 2, 3\}$ و ماتریس احتمال انتقال

باشد (چیست؟) $E(N(1))$

۱۲. ۴

$$\frac{1}{5}, \frac{3}{5}$$

$$\frac{3}{5}$$

درسوال شماره ۱۲۳ اگر A بهتر از B بازی کند و $p = \frac{m}{n}$ احتمال

ورشکستگی شخص A است)

۴. صفر

۱. ۳

$$\frac{5}{9}, \frac{2}{9}$$

$$\frac{4}{9}$$

اگر تعداد نوزادان هر فرد λ در فرآیند شاخه‌ای دارای توزیع $P(k) = \lambda^k \left(\frac{1}{\lambda}\right)^{k+1}, k = 0, 1, 2, \dots$ باشد احتمال

انقراض نسل چیست؟

۴. نمی‌توان حساب کرد

$$\frac{1}{7}, \frac{3}{7}$$

$$\frac{1}{8}, \frac{2}{8}$$

۱. حتمی است

۴۷- کدام مورد درباره زنجیر زاد و مرگ با $p_x \equiv p, q_x \equiv q = 1-p, r_x = 0, p_0 = 1$ درست است؟

۱. همواره تحویل ناپذیر گذرا است

۱. همواره تحویل ناپذیر گذرا است

۲. با شرط $q \geq p$ تحویل ناپذیر بازگشتی است

۳. با شرط $p \geq q$ تحویل ناپذیر بازگشتی است

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۷

عنوان درس: فرآیندهای تصادفی ۱

روش تحصیلی/ گد درس: ریاضی (محض)، ریاضی (کاربردی) ۱۱۱۰۵۳ - آمار، آمار ریاضی ۱۱۱۷۰۲۹ - آمار و کاربردها، ریاضیات و کاربردها

-۲۸ درسوال شماره ۲۷، اگر $p = \frac{1}{4}$ باشد واریانس توزیع مانای آن برابر است با:

$$\frac{1}{8} . ۴$$

$$\frac{3}{7} . ۳$$

$$\frac{1}{16} . ۲$$

$$\frac{1}{20} . ۱$$

-۲۹ در زنجیر مارکف با فضای حالت $\{1, 0\}$ و با $E_0(T_o) = (\frac{1}{2})^{4k-3}, k \geq 3$ مقدار $f_{00}^{(k)}$ چیست؟

$$12 . ۴$$

$$\frac{1}{19} . ۳$$

$$\frac{1}{9} . ۱$$

-۳۰ چه نوع زنجیرهایی دارای توزیع مانایند؟

۱. تحويل ناپذیر و گذرا

۲. تحويل ناپذیر و بازگشتی پوچ

۳. تحويل ناپذیر و بازگشتی مثبت

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): قسمی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: قسمی: ۳۰ تشریحی: ۷

عنوان درس: فرآیندهای تصادفی ۱

رشته تحصیلی/ گد درس: ریاضی (محض)، ریاضی (کاربردی) ۱۱۱۷۰۲۹ - آمار، آمار ریاضی ۱۱۱۷۱۵۶ - آمار و کاربردها، ریاضیات و کاربردها

سوالات تشریحی

۱- یک جسم رادیواکتیو، ذراتی را با نرخ λ ذره در دقیقه منتشرمی کند. اگر N تعداد ذرات منتشرشده در فاصله ای به طول t دقیقه باشد و هر ذره با احتمال ثابت p ثبت شود توزیع تعداد ذرات ثبت شده را بیابید.

۲- اگر N متغیری تصادفی با توزیع پواسن با پارامتر λ و $X_1, X_2, \dots, X_N$ دنباله‌ای از متغیرهای تصادفی مستقل و هم

توزیع با توزیع هندسی با پارامتر p باشد. بشرط استقلال N از X_i ها تابع مولد احتمال $P(Y = Y) = \sum_{i=1}^N P(X_i = Y)$ را یافته

سپس به کمک آن میانگین Y را بیابید.

۳- در زنجیر قدم زدن تصادفی ساده در حالت $E(N(0)) = p$ مقدار p بدست آورید.

۴- اگر $\{X_n, n \geq 0\}$ یک زنجیر مارکوف باشد نازی هر x و y از فضای حالتها و هر $n \geq 1$ روابط زیر را ثابت کنید.

۵- در زنجیرزاد و مرگ با فضای حالت $\{0, 1, 2, \dots\}$ و با احتمالهای تغییر وضعیت

$p_{xx+1} = p_x, p_{xx-1} = q_x, p_{xx} = r_x, x > 0$ شرط وجود توزیع ماندگار بدست آورید.

۶- در زنجیرهای مارکوف زمان - پیوسته معادله پسر و کولموگوروف را بیان و آن را ثابت کنید.

۷- در زنجیر مارکوف زمان پیوسته با فضای حالت $\{0, 1, 2, \dots\}$ و بازای $x, y, x \neq y$ داشته باشیم.

اولاً: معادله پیش رو کولموگوروف را یافته و با استفاده از آن توزیع مانای آن را بیابید.

شمار سؤال	الف	ب	ج	د	باسح صحيح	وضعية كلید
١	X				الف	عادی
٢	X				ج	عادی
٣	X				د	عادی
٤	X				د	عادی
٥		X			ب	عادی
٦	X				الف	عادی
٧			X		د	عادی
٨		X			ب	عادی
٩		X			الف	عادی
١٠			X		د	عادی
١١		X			الف	عادی
١٢			X		الف	عادی
١٣		X			الف	عادی
١٤		X			الف	عادی
١٥	X				الف	عادی
١٦	X				ج	عادی
١٧	X				ب	عادی
١٨			X		ب	عادی
١٩			X		د	عادی
٢٠		X			ج	عادی
٢١		X			ج	عادی
٢٢			X		د	عادی
٢٣			X		د	عادی
٢٤			X		الف	عادی
٢٥		X			الف	عادی
٢٦	X				ج	عادی
٢٧			X		د	عادی
٢٨		X			ب	عادی
٢٩		X			ب	عادی
٣٠			X		ج	عادی